AKTUALITEITEN

Guido CANFYN
Fonteinstraat 53
B.2200 Borgerhout
tel. 03 / 236.49.04

NUMMER 8 / ZOMER '83

BASTT vzw

periodiek
van de
Belgische Associatie
van Scenografen
en Teater Technici

B.A.S.T.T. vzw
Desguinlei 66
2018 Antwerpen
(03) 238 38 56

verschijnt zes maal per jaar

verantwoordelijke uitgever
Guido Canfyn
Fonteinstraat 53
2200 Borgerhout

Redaktie: Werner E. De Bondt / Eddy Galle / Guido Snoeck /
Ria Verbergt / Roos Werckx

THE ASSOCIATION OF SWEDISH THEATER TECHNICIANS

PRESENTS

NoTT83

- FROM ROOM TO THEATER -

A NORDIC THEATER CONVENTION

PRODUCED IN COOPERATION WITH THE NORDIC THEATER COMMITTEE

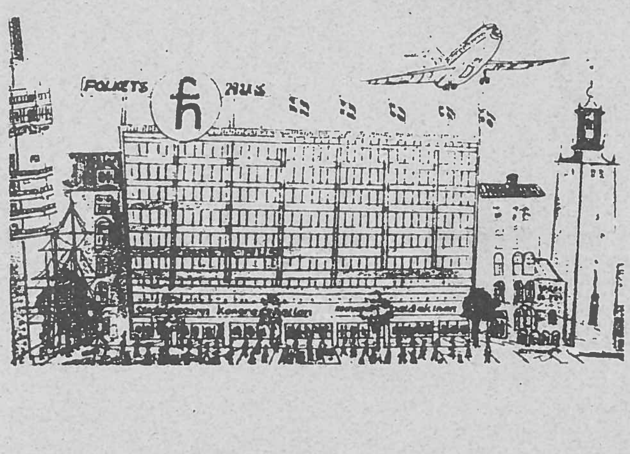

WELCOME TO STOCKHOLM

vlamwerende toneelgordijnen
akoestische gordijnen
linnen en PVC tape
brandvrij karton
horizondoeken
grondkleden
decorstoffen
dansvinyl
achterprojectieschermen
verduisteringsstof
vlamvrije plastics
railgarnituren
glasweefsels
praktikabels
kaasdoek
gazen
theatex
v/h auke wiegers
theater textiel en theater inrichting
spoorlaan 8a 3645 EJ vinkeveen nederland telefoon 02972 - 3087 · 4662

VARIA

2, 3 en 4 september is het weer teatermarkt op de Groenplaats.
De 6de alweer.
Graag enkele vrijwilligers om de techniek te verzorgen.
Bellen naar eddy galle op 216.28.77
of naar 't teatercentrum - fabienne arras - 234.21.46

BASTT ontving van de Joegoslavische collegas een uitnodiging om deel te nemen aan de 7de Driejaarlijkse Tentoonstelling van Scenografie en Kostuumontwerpen te Novi Sad.
Deze tentoonstelling heeft plaats in de maand mei 1984.
Geinteresseerde BASTT leden en scenografen kunnen gedetailleerde inlichtingen krijgen op het secretariaat.

RODDELS UIT PRAAG

Boze tongen beweren ....
Dat de Vlaamse scenografen weliswaar geen prijzen hebben weggekaapt maar dat iedereen hen benijdde omdat zij de mooiste tolk hadden...

Dat de Vlamingen slecht kunnen tellen. Tijdens een dispuut met de Praagse politie over het feit of er 5 of 6 personen in een VW Golf met de Belgische nummerplaat zaten, moesten de Vlamingen na een scène, de Comedy Capers waardig, het onderspit delven en was de Praagse politie 100 kronen rijker...

Dat een Vlaamse scenograaf mislukt zou zijn voor zijn auditie om in een floor-show van een Praags kabaret op te treden. Hij werd door de floor-manager aan de deur gezet.
Aanwezige Engelsen boden echter aan elders voor hen op te treden.
Wij volgen deze zaak met spanning.

OOk hebben wij dringend allerhande bijdragen nodig om van de B.A.S.T.T. AKTUALITEITEN iets te maken. Eenieder die specifieke problemen of reaksies heeft over verschenen stukken, graag een papier.

Alle technici van zalen worden ook gevraagd om een soort technische fiche samen te stellen van hun zaal.
Op te sturen naar Rudy Dox, p/a CC Hasselt
kunstlaan 5
3500 Hasselt

TOUARTUBE pvba
T.A.T. 7700 MOESKROEN

Werkplaatsen: Menenstraat 406
Tel. 056/33.13.44
Administratie: Ste. Germainstraat 136
Tel. 056/34.10.60

ALGEMENE MECHANISCHE UITRUSTING VAN TONEELRUIMTEN
- Hydraulisch brandscherm (octrooi)
- Lichtbruggen - Loopbruggen - Trekken
- Decors - beweegbare plafonds

HYDRAULISCH OPKLAPBARE GRADINS (Licentie)

PODIUMELEMENTEN, polyvalent opstelbaar.
Onafhankelijke telescopische steunen (Octrooi)
Degelijke en verzorgde uitvoeringen.
Dienst na verkoop.
Uitstekende referenties.

B A S T T   I N   P R A A G

WITH THE THEATRE FOR PEACE AND UNDERSTANDING AMONG NATIONS

Onder dit motto startte op 13 juni de vijfde Quadrienale te Praag. Dat dit geen loze woorden waren ondervonden wijzelf bij het opbouwen van onze stand. Onderlinge hulp was vanzelfsprekend. Ons gereedschap was regelmatig te vinden bij Denen en Finnen terwijl wij zonder de laddertjes van Oost-Duitsland nooit onze "zwarte doos" hadden kunnen maken.

Binnen enkele weken begint hier in Praag een grote Vredesconferentie; ik hoop dat enkele van de aanwezigen daar, ook op de Quadrienale waren, maar die hoop zal wel ijdel zijn.
Voor alle aanwezige BASTT-leden is deze tentoonstelling een onvergetelijke ervaring geworden. Niet alleen door de menselijke contacten, maar ook door de mogelijkheid die deze confrontatie bood om met alles wat er op dit ogenblik draait en waait op het gebied van de scenografie, kennis te maken.
Een bezoek aan de Quadrienale moet voor elke scenograaf inspirerend werken.

Wat onze eigen inbreng betreft, meen ik, dat wij niet met blozende wangen van schaamte terugkeren.
De scenografie-afdeling werd weliswaar niet met een prijs bedacht, wat ook helemaal niet in de lijn van onze deelnemingsgedachte lag, maar wekte toch de belangstelling niet alleen bij het publiek maar ook bij enkele juryleden. Prof.Gallé, directeur van het Mozarteum te Salzburg en lid van de internationale jury, kwam nogeens speciaal terug om onze stand te beoordelen en ons te feliciteren.

Bij de architectuur-afdeling echter vielen wij wel onder de prijzen. Door de OISTT was een wedstrijd uitgeschreven met als thema het ontwerp van een receptief theater; 836 ideeën werden ingeleverd uit alle regionen van de wereld; 216 inzendingen werden door de jury weerhouden, daaruit werden er 47 geselecteerd.
Al deze geselecteerde ontwerpen werden naamloos in Praag tentoongesteld en door de internationale jury beoordeeld; 5 eerste prijzen werden toegekend waarvan één aan het BASTT-lid Luc Dhooghe voor zijn ontwerp van een receptief theater in de buurt van K.V.S. Brussel.
Daarvoor nogeens onze gelukwensen.
Onze persoonlijke indruk is dat, na de grote vlucht die de scenografie de laatste twintig jaar gekend heeft er op het ogenblik min of meer een stagnatie plaats heeft.
Alhoewel, bijzonder onder de jonge Russen en de jonge Tchechen, belangrijk talent aanwezig is. Opvallend het avant-gardisme van de Polen. En ziehier nu het oordeel van de jury.
De Gouden Triga voor de beste inzending per natie werd gewonnen door de Duitse Bondsrepubliek.

De gouden medaille voor de beste scenograaf werd toegekend aan André Acquart - Frankrijk.
Onze Nederlandse collega's werden bedacht met een erediploma voor "het zoeken naar nieuwe vormen in het theater" en voor hun presentatie.
Onze Franstalige landgenoot J.C.De Bemels maakte goede indruk met zijn scenografie voor "Katia Kabanova" dat in de Muntschouwburg werd opgevoerd. De jury die onder grote invloed van Oost-Europa staat was het echter niet eens met de publieke opinie en liet Jean-Claude De Bemels in de kou staan.

Uit gesprekken hier in Praag gevoerd is het nu duidelijk vast

./...

./.

komen te staan dat de BASTT niet als autonoom lid van de OISTT kan aanvaard worden.
Men houdt zich strikt aan de bepaling opgelegd door de Unesco, die slechts één organisatie per land erkent.

Waar wij in het verleden van de samenwerking met de ABSTT niet hoog konden afgeven, lijkt het er wel op dat door de contacten die hier in Praag tot stand kwamen, het perspectief tot betere verstandhouding gunstig is.

Het zal werk van de BASTT-leiding moeten zijn ervoor te zorgen dat de gestrooide zaadjes opschieten en stevige wortels blijken te hebben.
Alvorens dit verslag te besluiten hou ik eraan langs deze weg nogmaals het Commisariaat-Generaal voor de Internationale Culturele Samenwerking van de Vlaamse Gemeenschap te danken voor hun inspanningen die er uiteindelijk toe geleid hebben dat de Vlaamse Scenografen hun werk aan de wereld hebben kunnen tonen.

Dré DARDEN

TWIN DESIGN

DEKORBOUW

Herdersstraat 18 / 2700 Sint-Niklaas
Tel. 03-776 44 07

PARTIKULIER BOUWT THEATER

VOOR EEN BEDRIJF DAT ZICH GEDURENDE BIJNA 70 JAAR BEZIGHOUDT MET DE ONTWIKKELING EN DE REALISATIE VAN LICHTREGELAPPARATUREN EN SCHIJNWERPERS, IS HET NIET MOEILIJK AAN TE TONEN DAT ER OVER DE GEHELE WERELD THEATERS EN SCHOUWSPELZALEN DOOR HAAR WERDEN UITGERUST.

DAT DATZELFDE BEDRIJF NU OOK ZELF EEN THEATERTJE BOUWT VRAAGT OM ENIGE UITLEG.

DE DIREKTIE VAN ADB MEENDE TERECHT DAT DE HUIDIGE TOONZAAL UITBREIDING BEHOEFDE, ZOWEL VOLUMETRISCH ALS IN DIDACTISCH OPZICHT.

BINNEN HET BESTAANDE KOMPLEX TE ZAVENTEM VOND MEN DE MOGELIJKHEID NIET EEN RUIMTE IN TE RICHTEN DIE AAN DE GESTELDE THEATERTECHNISCHE EISEN VOLDOET.

ZO ONTSTOND HET PROJEKT OM NAAST HET BUREELKOMPLEX AAN DE LEUVENSESTEENWEG EEN NIEUWBOUW OP TE TREKKEN. DEZE NIEUW GEBOUWDE DEMONSTRATIERUIMTE ZAL EEN KLEIN THEATERTJE WORDEN EN PLAATS BIEDEN AAN ALLE PRODUKTEN UIT HET NIET GERINGE FABRIKAGEPROGRAMMA.

OP DEZE MANIER GESTALTE GEVEN AAN EEN IDEE VAN SHOWROOM IS EENS TEMEER EEN REALISATIE VAN EEN BEDRIJF DAT TOT ÉÉN DER PIONIERS OP HET GEBIED VAN DE ONTWIKKELING EN DE FABRIKAGE VAN THEATERTECHNISCHE UITRUSTINGEN BEHOORT.

DE EVENTUELE KOPER, SCENOGRAAF EN RAADGEVER DIE EEN ERNSTIG MARKTONDERZOEK DOEN ALVORENS MATERIALEN AAN TE SCHAFFEN OF EEN ONTWERP TE VOLTOOIEN, ZULLEN ZICH VAN DE KWALITEITEN VAN DE ADB PRODUKTEN KUNNEN VERGEWISSEN IN PRAKTISCH IDEALE OMSTANDIGHEDEN, ALS HET WARE IN REËLE GEBRUIKSTOESTAND.

DIT BEWIJST EENS TE MEER HET VERTROUWEN VAN ADB IN DE TOEKOMST, WELK STOELT OP EEN GROTE INVESTERING IN ONTWIKKELING EN STUDIE EN OP EEN VOLLEDIG LEVERINGSPROGRAMMA VAN SCHIJNWERPERS EN LICHTREGELAARS WELKE OVER DE GEHELE WERELD VOLDOEN AAN DE EISEN VAN DE GEBRUIKER.

DIE GEBRUIKER KAN VANAF SEPTEMBER 1983 IN IDEALE OMSTANDIGHEDEN KENNIS MAKEN MET HET VOLLEDIGE GAMMA LICHTREGELAARS EN SCHIJNWERPERS, DEZE LAATSTE OPGEHANGEN AAN VASTE OF BEWEEGBARE TREKKEN EN VOORZIEN VAN DE GEBRUIKELIJKE TOEBEHOREN.

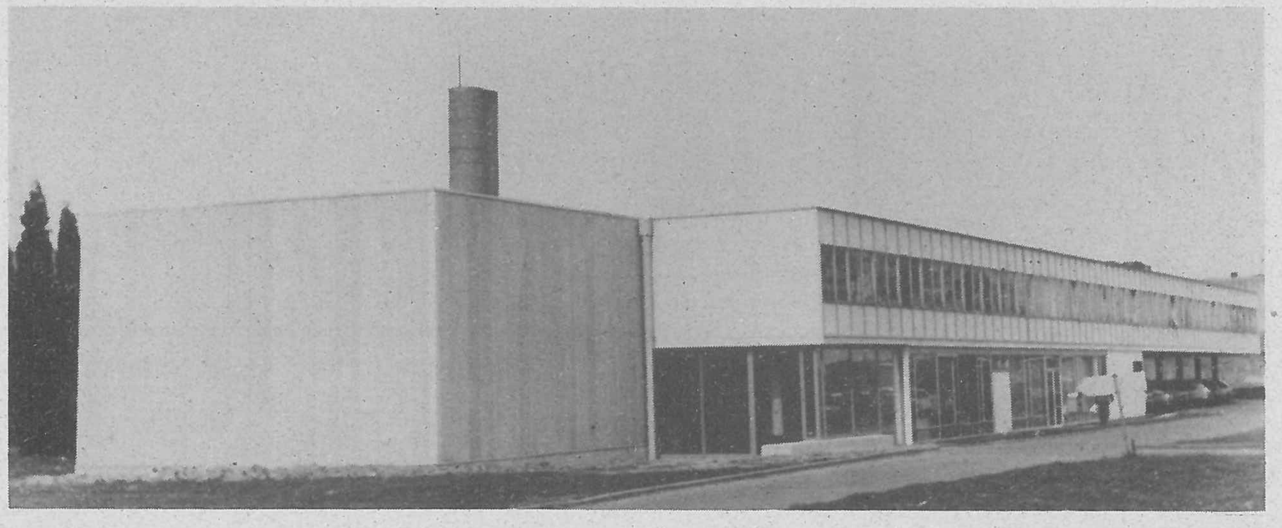

NoTT is een driejaarlijkse organisatie van de STTF - de Svensk Teaterteknisk Förening - de zweedse equivalent van de B.A.S.T.T. Dit in samenwerking met het Noors Teatercommittee dat zorgt voor professionele opleidingsmogelijkheden voor de verscheidene teatertechnische disciplines.

Het belang dat aan deze manifestatie wordt gehecht in Zweden is vrij groot - dit mede omwille van het feit dat er daar evenmin een specifieke teatertechnische basisscholing bestaat, en er een grote nood is aan professioneel gevormde technici.

Individuele technische bezoeken brengen aan Stockholmse teaters bleek in die periode vrijwel onmogelijk omwille van de grote deelname aan de NoTT-dagen.
Wel was er, daags voor de officiële opening een backstage tour georganiseerd met bezoek aan het Nationaal Teater met zijn 2 zalen (resp. 8oo en 3oo man) en zijn 2 studioteatertjes ondergebracht in obsolete dekoropslagplaatsen, de Opera en Drottningholm.

De Opera die in 1974 op toneelmechanisch gebied volledig vernieuwd werd (een volledige hydraulische mechaniek voor toneelliften en trekken) en vorig jaar op lichttechnisch gebied een grondige vernieuwing heeft doorgemaakt.

Het belang dat aan de belichting wordt toegekend is in Zweden enorm. Er is een grote variëteit aan lichtbronnen, posities en mogelijkheden tot in de studioteatertjes toe, waar er in elk geval op lichttechnisch gebied is gezocht naar zo polyvalent mogelijke oplossingen.

Drottningholm bezoeken is een reis naar Stockholm meer dan waard. Dit technologisch en architekturaal meesterwerk uit de 18e eeuw is een van de weinige teaters ter wereld waar de technieken uit 1766 nog volledig intakt zijn.
De komplekse machinerie, ontworpen door Donata Stopani is absoluut enig in zijn soort. Dekorchangementen worden uitgevoerd in 10 sekonden door middel van 1 wiel onder het toneel.

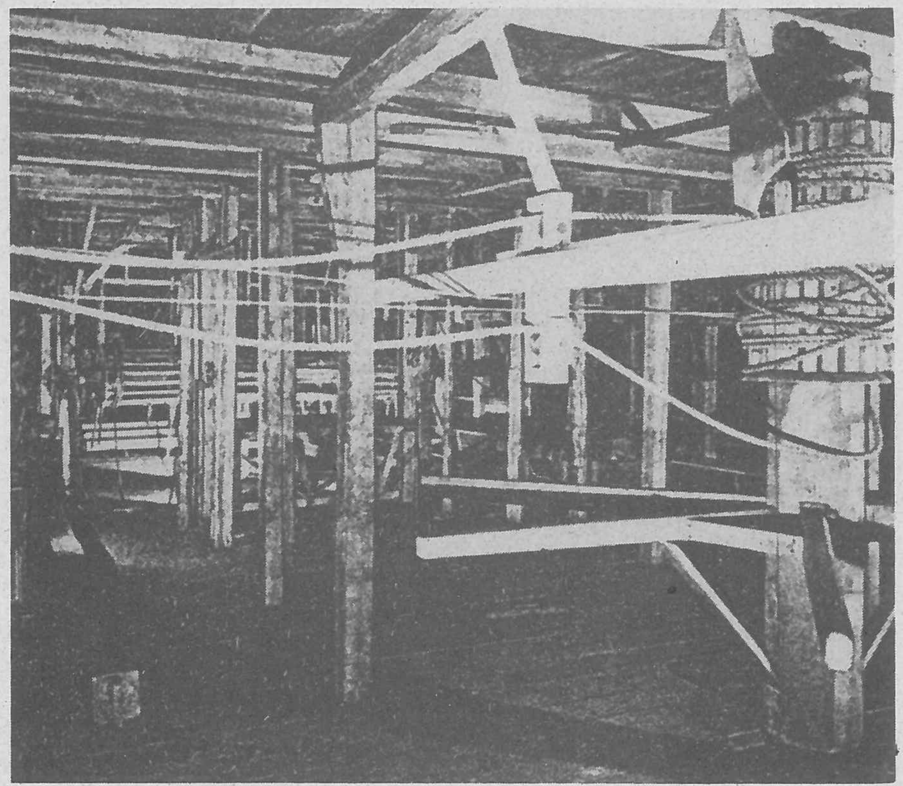

Plan of the Drottningholm Court Theatre

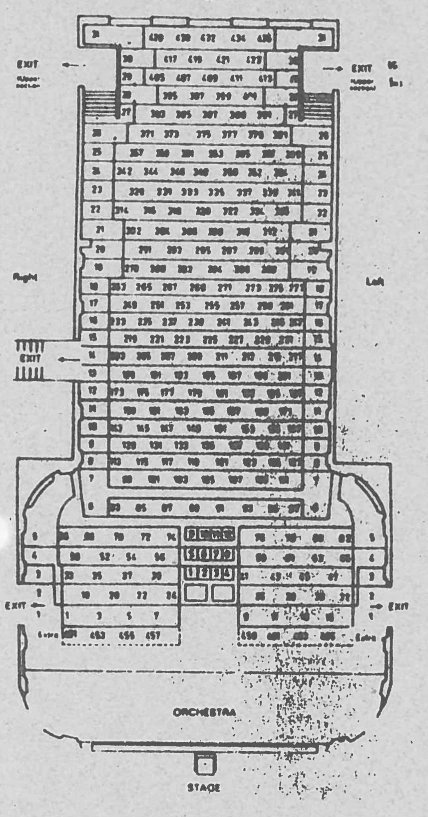

Drottningholm Court Theatre

The Drottningholm Court Theatre was opened in 1766. There had previously been a theatre on the same site, though a much simpler one. It was built in 1754 and burnt down in 1762 during a performance. Queen Lovisa Ulrika commissioned Carl Fredrik Adelcrantz (1716–1796), the leading Swedish architect of his time, to design the new court theatre. In 1791 a handsome foyer, the work of Louis Jean Desprez, was added to the main building, overlooking the park.

The theatre's golden age began when Gustaf III took over the palace in 1777. When the king was in residence at Drottningholm, mostly in the summer, there was feverish activity at the theatre. After the founding of the Swedish Opera in 1773 its company was ordered out every year for duty at Drottningholm, where they lived in all the rooms surrounding stage and auditorium. Before Adelcrantz's new operahouse in Stockholm was completed, most of the big opera premières took place out at Drottningholm. Its more spacious stage with its ingenious machinery – constructed by the Italian Donato Stopani – was better fitted for changes of scenery than the old operahouse in Stockholm. The stage of the Drottningholm Theatre is still one of the deepest in Sweden – 19 metres.

Not only opera was given at Drottningholm. During the 1780s Boutet de Monvel's French troupe performed classical dramas as well as the modern Paris repertory of bourgeois plays and melodious *opéras comiques*. The Royal Swedish Dramatic Theatre, founded in 1788, also gave performances at Drottningholm.

The shot fired at the masked ball on 16 March 1792 sealed the fate of the Drottningholm Theatre. The king's death a week or two later deprived Swedish cultural life of its chief support, its enthusiastic leader. For a few years after Gustaf III's death the stage was still used, but from the beginning of the 19th century the theatre stood empty.

Like the Sleeping Beauty the old court theatre slept for a hundred years until, early in the 1920s, it was restored to its original state on the initiative of Agne Beijer.

The stage machinery was equipped with new ropes and it now works as it did in the 18th century. It allows of several quick changes of scenery with the curtain up, and has cloud chariots, rolling waves with sailing ships, trapdoors, wind and thunder machinery etc. A unique asset is the thirty or more stage settings from the 18th century by Carlo Bibiena, Louis Jean Desprez and J. D. Dugourc.

On 19 August 1922 the curtain rose again at Drottningholm Theatre. More and more performances were given and during the 1940s and 1950s the theatre gradually gained the renown which today attracts visitors from all over the world.

Both as an aesthetic experience and a monument of theatrical history Drottningholm Theatre is without parallel. At the sight of the interior alone the spectator imagines himself to be back in the 18th century. And when the orchestra pit fills with musicians in 18th century costumes and the music, after three loud raps on the boards, strikes up to let the pleasures of imagination take shape on the stage, the illusion of living in a bygone age is almost complete.

The Drottningholm Court Theatre is managed by the Drottningholm Theatre Museum Foundation, which in accordance with government regulations has to "enlarge the knowledge of the history of theatrical art", to increase the museum collections and to arrange performances. These are financially supported by the Swedish state, the City of Stockholm, the County Council of the Stockholm area and the Association Drottningholmsteaterns Vänner (DTV). In Stockholm the Museum has pictorial archives and an extensive library covering stage history, and it has received many valuable gifts from private donors.

THE DROTTNINGHOLM COURT THEATRE and THEATRICAL EXHIBITION
shown by guided tours in several languages
May-Aug: every half an hour weekdays 12–16.30, Sundays 13–16.30.
Sept.: every half an hour daily 13 and 15.
Other times: by agreement Tel. 759 04 06.

Deze NoTT-dagen waren ingericht onder het tema "FROM ROOM TO THEATER". Onder dit tema trachtte men - vrij geslaagd overigens - een discussie op gang te brengen over de funksie en de inrichting van de teaters.
De nadruk lag wel degelijk op de lezingen en de seminaries.
Een keuze maken uit de aangeboden seminaries was op zich al vrij moeilijk, temeer ik maar 2 dagen kon doorbrengen in Stockholm.
Voor avonddebatten en lezingen was er simultaanvertaling voorzien in 4 talen: Zweeds - Fins - Engels en Duits.

In 't kort een relaas van de 3 lezingen die ik heb kunnen volgen:
-Prof. William B. Warfel: The use of color in lighting design
-Francis Reid: The role of lighting design
-het avonddebat "From Room to Theater"
waar als gesprekstema was opgegeven:
° Has fascination with technological wizardry gone too far?
° Go in there and dare to use technology.

Prof. William B. Warfel: The use of color in lighting design

Een vrij wetenschappelijke benadering van het gebruik van kleurenfilters. Deze benadering kan men terugvinden in het gelijknamige, vrij duur boek.
Belichters en regisseurs bepalen de kleuren voor de belichting nog steeds door instinkt, hun gevoel. Een op zich geen verkeerdelijke benadering. Een filter is vlug vervangen en de resultaten zijn onmiddelijk zichtbaar.
Warfel gaat de te gebruiken kleuren op een wetenschappelijke manier gaan bepalen door gebruik te maken van het chromaticity diagramma.
Een uitgebreid wetenschappelijk onderzoek werd verricht, waarbij alle Rosco filters werden geplaatst in dit diagramma. Vergelijkende tabellen voor de andere merken zijn eveneens opgesteld.

Een onderzoek naar de kleurverhoudingen en hoe zij kunnen gemengd worden. Hierin speelt dimming en de gebruikte lamp ook een grote rol. Vrijwel de meeste lampen zijn rijk in het rode en arm in het blauwe gedeelte van het uitgestraalde spektrum. Het onderzoek is dan ook verricht met een welbepaalde lamp onder welbepaalde omstandigheden.

Francis Reid: The role of lighting design

Francis Reid, direkteur van de design afdeling van de Londense Central School of Art, wereldbekend belichter en auteur van talrijke publicaties over belichting, is een gezellige prater, die niet een op voorhand uitgetikte tekst - ten behoeve van de tolken - kwam voorlezen, maar trachtte een discussie uit te lokken over opleiding en belichting.

Hij stak meteen van wal door te zeggen dat er weinig regels bestaan in belichting. Ten eerste moet men de akteur belichten en ten tweede kan men dit onmogelijk doen met jas en das aan, waarop hij zich prompt ontdeed van deze hinderlijke kledingsstukken.

Enkele ideeën die uit deze lezing naar voor zijn gekomen:

- Everything in the theater has to come from the head and from the heart.
- Lightdesign is een vrij recente uitvinding. Een subtiele kombinatie van kunst en wetenschap.
  Het is een visueel beroep en als dusdanig zou de belichter de visuele kunsten moeten bestuderen.
- De belichter is voortdurend begaan met het overbrengen van <u>intenties</u>. Om de communicatie met scenografen, regisseurs en kostuumontwerpers te verbeteren is het kunnen tekenen een welkom hulpmiddel. Het hemelsbreed verschil tussen TOON ME en LEG UIT
- Alle artist-designers die lesgeven moeten in het beroep staan.
  In het teater is er een soort IN-DIENST, NA-ERVARING opleiding nodig. Het is vrijwel onmogelijk om een 18 - jarige te "scholen" tot belichter. Je moet het in de eerste plaats graag doen.
  Hoe goed bedoeld ook, iedereen die nu in het teater komt, heeft onder een of andere vorm een basisopleiding nodig. De machineriën worden te kompleks.
- Professionalisme heeft te maken met ook die zaken entoesiast aan te pakken die je eigenlijk niet zo liggen.
- Een belichter moet ideeën, hoe goed ook, overboord kunnen gooien.
  Ze moeten passen in het totaaleffekt van de productie.
  Hij moet over een geweldige fleksibiliteit van geest beschikken.
  Zij job is de laatste stap in het geheel, maar hij moet wel degelijk op voorhand plannen.
  Daarom moet hij volledig vertrouwd zijn met de produksie.

- Belangrijk in belichting zijn in volgorde van belang:
  1° Posities van de lichtbronnen
  2° Keuze van de kleuren
  3° Selectie van het materiaal
  Het gevaar om belichting te vereenzelvigen met elektriciteitskennis is zeer groot. Lightdesign is geen elektrische wetenschap. Elektriciteit is slechts een middel om het doel te bereiken.

  Hij moet voortdurend 2 zaken in het oog houden
  1 - licht voor de akteur
  2 - licht voor de omgeving: scenografie, dekor ...
  Het eerste beeld is het voornaamste.
- Vooraleer hij aan een belichting begint moet hij een idee hebben van de STIJL die hij zal hanteren, dan pas kan hij zijn PRIORITEITEN gaan bepalen, de lightdesigner schijnt steeds over te weinig materiaal en te weinig tijd te beschikken, waarna hij zijn belichting kan plannen.
- Voorbereiding is essentieel wil hij de tijd op toneel op een creative manier gebruiken.
  De lightdesigner mag dan ook zijn geduld niet verliezen wanneer er op het allerlaatste ogenblik een hoop veranderingen worden ingevoerd.

ETABL. S DERVEAUX

ALLE WEEFSELS VOOR DECOR

13 KAPELLESTRAAT

B - 8788 WAKKEN

TEL.: (056) 60 22 53

FROM ROOM TO THEATRE

Het gesprekstema van het avonddebat dat vrij massaal werd bijgewoond.
Enkele ideeën die hieruit zijn naar voor gekomen:

- het verwijt naar de architekten toe dat zij teveel architekt zijn en te weinig oog hebben voor wat er in hun gebouw moet plaatsvinden. De architekt beslist nog teveel wat er uiteindelijk mogelijk is in zijn gebouw.
- er wordt zelden bespaart wanneer het de noden van het publiek betreft, maar vrijwel altijd wanneer het gaat om technische zaken.
- het gevaar van overkompleksiteit: tijd en middelen om de geinstalleerde technologie ook daadwerkelijk te gebruiken en de kwaliteit van het personeel spelen hierin een grote rol.
  Hebben wij geleerd de technologie te gebruiken?
  Kreeërt technologie meer technologie?
- Teater is teamwork - een multipurpose happening.
  Het technische gedeelte is vrijwel onbruikbaar zonder scenografie.
  De interafhankelijk van de verschillende jobs.
  Een scenograaf zou ook alle mogelijkheden van de geboden technologie moeten kennen.
- bij het koncipiëren en bouwen van teaters wordt er nog teweinig rekening gehouden met het toekomstig gebruik van het gebouw.
  Hierbij het probleem van de polyvalente zalen.
  Polyvalentie is eigenlijk een utopie die zoveel betekent als "goed voor niets".
- een teaterruimte zou een neutrale ruimte moeten zijn.
  De architekten verdedigen zich met het argument:
  'Moeten wij nu echt onpersoonlijke projekten gaan kreeëren?'
  Scenografen willen alles zwart geschilderd zien, zijn zij bang voor architektuur?
  Zij - de scenografen - willen de architektuur verbergen voor hun doeleinden.
- technologie op zich is niet verkeerd, het gebruik en de aanwending die erachter zit is gevaarlijk.

NoTT Tentoonstellingen

De tentoonstellingen waren ondergebracht in de foyers en de inkomhall van het Folkets Hus - het Kongresgebouw.
Een gebouw waar er naast de eigenlijke kongreszaal nog 3 andere zalen zijn ondergebracht: de Lilla Scen, de Nya Scen en de Stora Scen.
De kongreszaal zelf leende zich uitstekend voor de diverse seminaries en lezingen die er de ganse dag doorliepen. Zij kan nl. door middel van elektrisch aangedreven akoestische scheidingswanden in 3 kleinere, volledig voor kongressen geoutilleerde ruimten omgebouwd worden.
Voor de gezamelijke avonddebatten was de ruimte in zijn geheel beschikbaar.

Wat opviel was dat alle disciplines vertegenwoordigd waren: pruiken, make-up, toneelmechaniek ...

Op de commerciële tentoonstelling waren wel wat nieuwigheden te vinden, en dit voornamelijk in de regelapparatuur. Een regelapparatuur die steeds kleiner wordt. En dan uiteraard ook de trend om elk lichtorgel uit te voeren of uitbreidbaar te maken met een back-up systeem en/of een effekteenheid voor sound-to-light, chasing en flashing faciliteiten.

De VIKING van AVAB waarvan de meest volledige versie onlangs in de Opera te Stockholm in gebruik werd genomen. Dit lichtorgel zegt de operateur wanneer een lichtstand klaar is ...
Of dit nu de gimmick is waarop iedere operateur zit te wachten is zeer de vraag, leuk is het in ieder geval wel, dat computerstemmetje "Cue Ready" ...

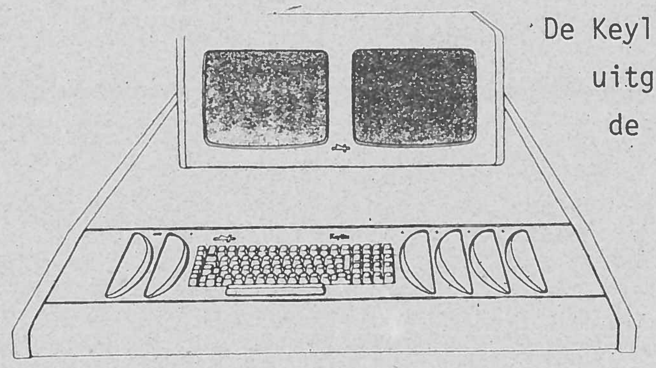

De Keylite, een mooi ogende, heel kleurrijk uitgevoerde Grossman geheugentafel, waarbij de faderwielen niet langer vertikaal zijn ingebouwd, maar horizontaal hellend werden ingewerkt. Uitgevoerd in felle kleuren.

De Tempus M 24, het nieuwste lichtorgel van Strand-Electric. Amper 56 cm lang, 36 cm diep en 19 cm hoog is deze tafel met zijn 8 kg een van de interessantere geheugensystemen voor de kleinere installaties - tot 60 kringen.
Een ernstige bedreiging voor de Memo 48 van ADB.

Aangevuld met de Tempus M 24 Fx - een optionele Patch/Effects tafel met 8 groepsfaders en een unit voor flashing, chasing en sound-to-light - is dit een van de meest volledige geheugentafels voor onze culturele centra en reizende gezelschappen.

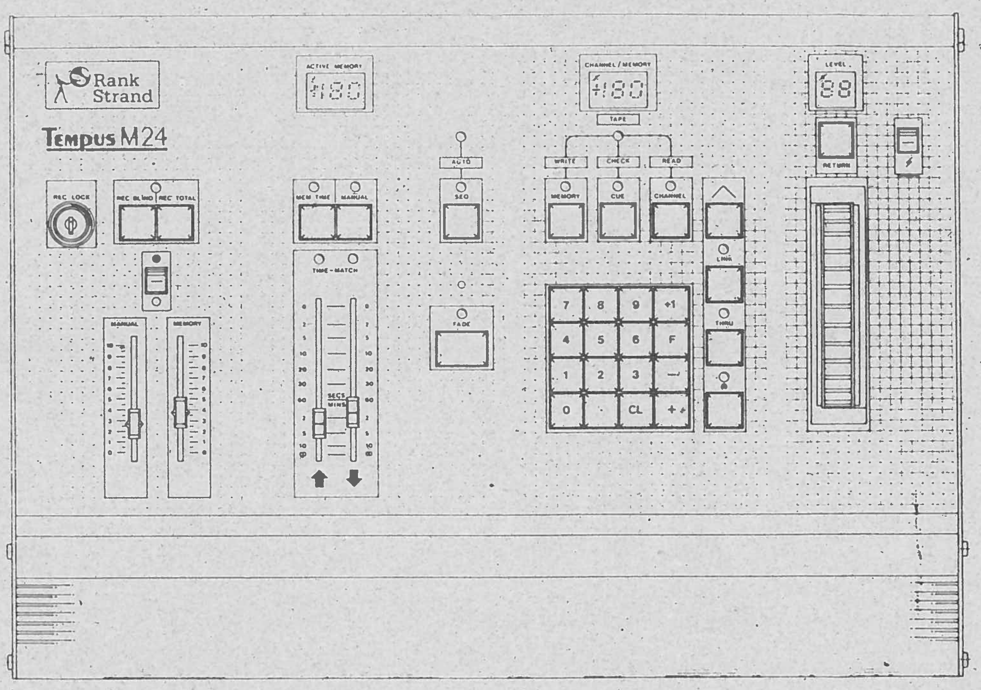

En ADB met de S 28, hun antwoord op de nieuwe generatie lichtorgels, en de reeds lang aangekondigde, maar nog steeds niet op de markt zijnde nieuwe gamma schijnwerpers van 650 W. Een goede schijnwerper die door zijn kompaktheid heel goede diensten zal bewijzen in de kleinere zaaltjes.

DE S 28 VAN ADB

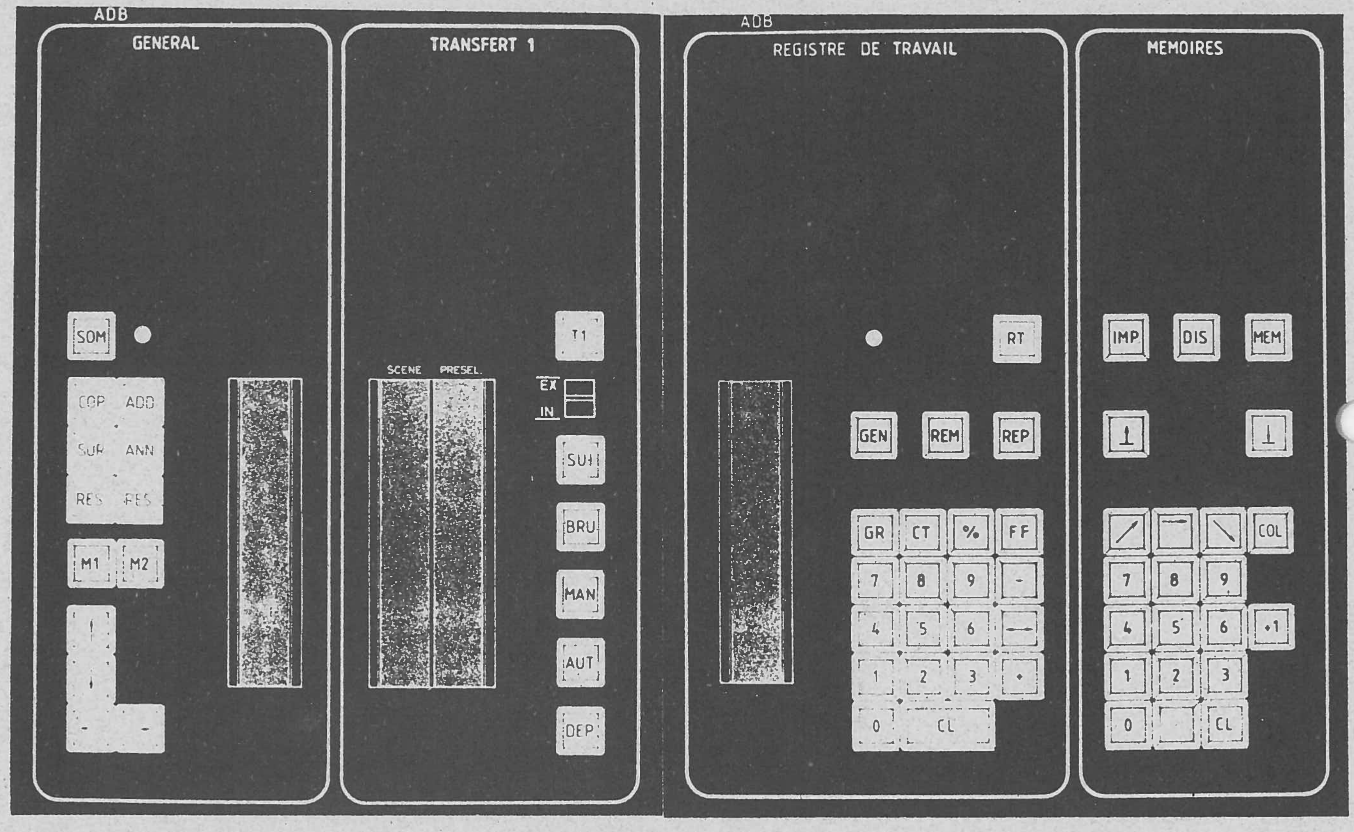

Met deze jongste telg heeft ADB de faders verlaten en wielen in de plaats gebracht.
Eerst wil ik wel opmerken dat het gepresenteerde prototype nog niet volledig presentatieklaar was en slechts een paar van de potentiele mogelijkheden konden worden gedemonstreerd.
Al één groot voordeel van de huidige tafels is wel het feit dat ze allen kunnen worden gedemonstreerd zonder een teater of schijnwerpers in de buurt; een monitor volstaat.

Een tweede zaak die opvalt is dat er van de van oudsher ingeburgerde handtafel geen sprake meer is. Groepsmasters (in optie) vervullen deze funksie.

ADB heeft met dit lichtorgel wel even zijdelings gekeken naar de Galaxy van Strand Electric. Alleen zijn de LED displays op de tafel zelf verdwenen en ben je volledig afhankelijk van de monitor.

Of dit interessant is zal de toekomst moeten uitwijzen.
Ik vrees alvast dat er menigmaal zal worden gevloekt omdat de monitor in een verkeerde mode staat en je geen houvast hebt aan de stand van de wielen. Een ergonomisch schoonheidsfoutje dat wellicht geinspireerd werd door ekonomische motieven.
Bij de Tempus heb je nog een visuele kontrole over hetgeen je aan het doen bent, ook al valt de monitor uit.

Het lichtorgel is modulair opgevat en heeft een kapaciteit van 64 tot 384 kringen, dit in stappen van 64.

In zijn basisversie bestaat het uit:
- de generale master + alle videodisplay funksies
- de transfert module, met 'eindelijk' de toepassing voor een verschillende up- en downtijd van de lichtstanden
- het werkregister voor de kringenselectie
- het geheugengedeelte

Deze basisversie kan al naargelang de behoeften en de financies worden uitgebreid met allerhande opties.
Een standaard zou alvast moeten worden: de play-back masters.
Deze zijn te verkrijgen in modules van 4 groepsmasters. De modulaire opvatting van het lichtorgel heeft in elk geval als nadeel (?) dat, als je een bank van 12 play-back masters wilt, het lichtorgel nogal lang zal gaan uitvallen omdat de 12 masters niet naast elkaar liggen, maar in groepen van 4 zijn opgesplitst.
Naar mijn mening is de ganse set groepmasters een operationele entiteit, en zouden deze, zoals bij de handtafels, bijeen moeten liggen. Dit omdat zij min of meer fungeren als vervanging van de handtafel.

eddy galle
juni 1983

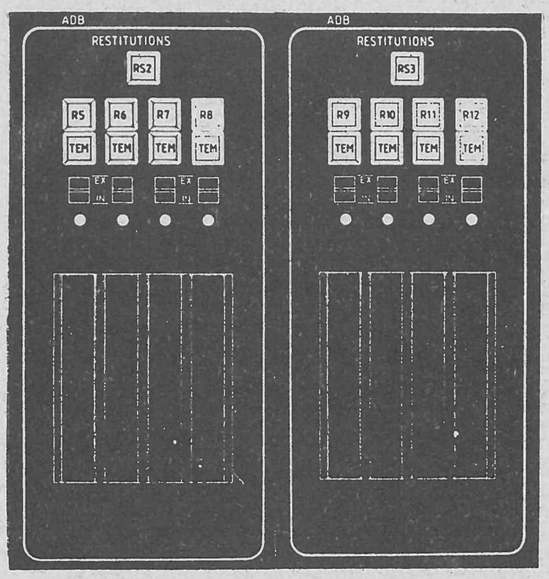

Vereniging voor Podiumtechnologie

PROGRAMMA THEATERTECHNISCH CONGRES 1983

Thema	Theaterarchitektuur in Nederland
Vakbeurs	van de theatertechnische toeleveringsbedrijven
Overzichtstentoonstelling	van de huidige theaterarchitektuur, verzorgd door het gemeentemuseum in Helmond, in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam en de Vereniging voor Podiumtechnologie
Forum	"De toekomst van de kulturele akkommodatie" Onder voorzitterschap van Theo van Velzen zal na een aantal korte inleidingen van specialisten, gediskussieerd worden over de toekomst van de kulturele akkommodaties
Vakreferaten	Medewerkers van de toeleveringsbedrijven, zullen in de gelegenheid worden gesteld een vakreferaat te houden over nieuwe ontwikkelingen in de theatertechniek
Demonstraties	De theatertechnische werkgroep Perspekt zal korte stukjes uit hun produktie "Hammer" laten zien en daarnaast uitleg geven van de door hen gebruikte technieken
Vergaderingen	- ledenvergadering van de Vereniging voor Podiumtechnologie - ledenvergadering van de vakgroep Techniek van de Kunstenbond FNV - vergadering van de kommissie architektuur van de OISTT
Plaats	Amersfoort, DE FLINT, 25 en 26 augustus 1983

*. wijzigingen voorbehouden

De Vereniging voor Podiumtechnologie presenteert:

Theatertechnisch Congres 1983

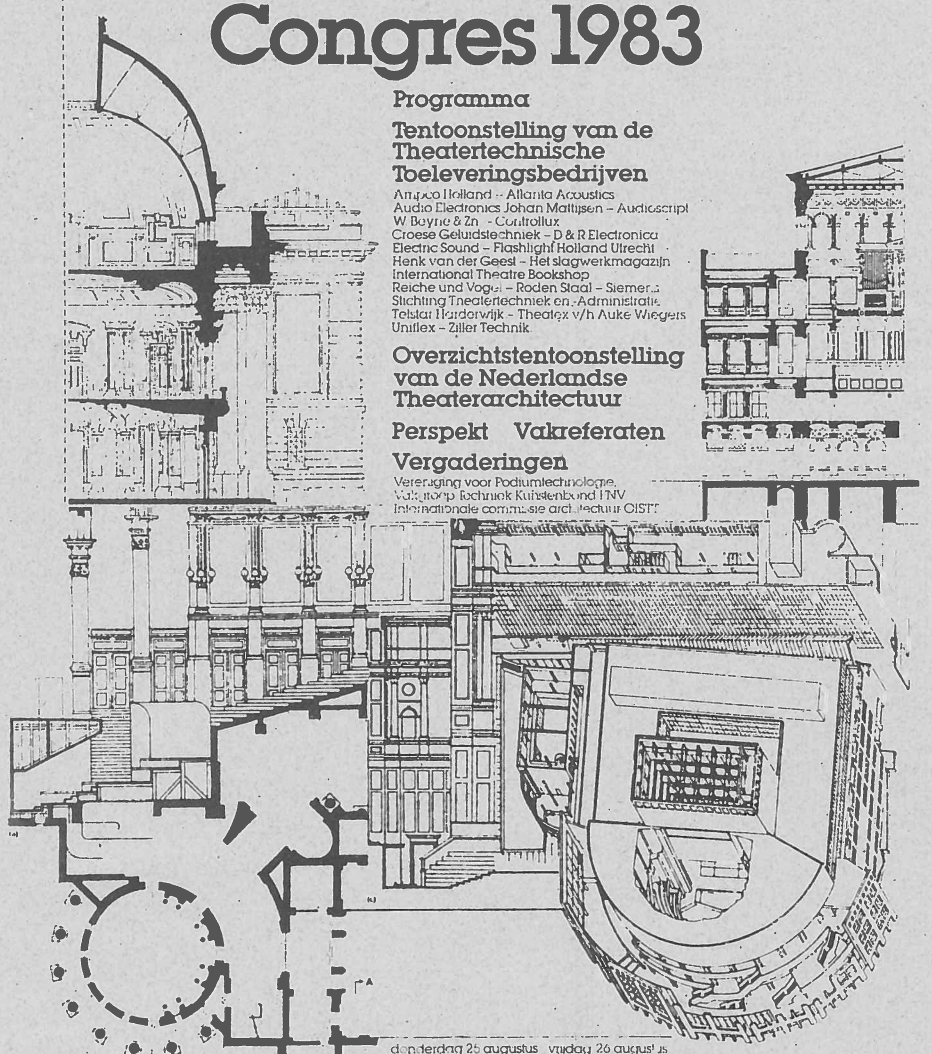

Programma

Tentoonstelling van de Theatertechnische Toeleveringsbedrijven

Ampco Holland – Atlanta Acoustics
Audio Electronics Johan Mattijsen – Audioscript
W. Beyne & Zn – Controllux
Croese Geluidstechniek – D & R Electronica
Electric Sound – Flashlight Holland Utrecht
Henk van der Geest – Het slagwerkmagazijn
International Theatre Bookshop
Reiche und Vogel – Roden Staal – Siemens
Stichting Theatertechniek en -Administratie
Telstar Harderwijk – Theatex v/h Auke Wiegers
Uniflex – Ziller Technik

Overzichtstentoonstelling van de Nederlandse Theaterarchitectuur

Perspekt Vakreferaten

Vergaderingen

Vereniging voor Podiumtechnologie,
Vakgroep Techniek Kunstenbond FNV
Internationale commissie architectuur OISTT

donderdag 25 augustus vrijdag 26 augustus
van 10.00 – 17.00 uur in De Flint Amersfoort

25 augustus toegang f 10,–. de leden van
de Vereniging voor Podiumtechnologie krijgen
een gratis toegangsbewijs thuisgestuurd
f 5,– voor studenten op vertoon van studentenkaart
26 augustus gratis toegang

FOTO - KINO - PROJEKTIE - VIDEO - LIGHTING

S.A. MASSON-DRAGUET N.V.

PARC INDUSTRIEL - VALLEE DU HAIN 22 - 1430 WAUTHIER-BRAINE

INVOERDER GROOTHANDEL

TEL. 02 / 366.17.20 (5 l.)
TELEX : DRAMAG B 23074
G.B.M. : 210-0965131-33
K.B. : 427-9120641-76
P.C.R. : 000-0031656-34
H.R. : NIJVEL 46671
B.T.W. : 403.022.627

BASTT

Desguinlei 66

2018 ANTWERPEN

DG/FM/LIGHT/RJ/DVdB/MA — O/REF. — U/REF. — 02.05.83 WAUTHIER-BRAINE

Geachte Heren,

Wij zijn invoerder en groothandelaar van "LIGHTING" materieel met als voornaamste elementen teaterspots, lichtorgels en kleurfilters.

Vóór de fusie van de firma's MASSON en DRAGUET, kreeg onze aanwezigheid in de teaterwereld reeds ruime waardering.

Doch, gedurende het voorbije jaar werden onze aktiviteiten inderdaad wat minder opgemerkt, dit omwille van de verhuis naar onze nieuwe lokalen te WOUTERSBRAKEL, en het op punt stellen van de nieuwe organisatie.

Sinds januari '83 funktioneert de afdeling "LIGHTING" weer op volle kracht, met Raymond JANSSENS aan het hoofd, en Dirk VAN den BROECK als vertegenwoordiger voor het Vlaamse land. Beiden houden zij zich steeds volledig ter beschikking van de BASTT en haar leden voor alle inlichtingen, studies en aktiviteiten.

Wij zijn zo vrij om U hieronder een overzicht te geven van ons programma :

SPOTLIGHT (Andraghetti & Fantini) : Teater-projektoren van 300 tot 5000W, volgprojektoren van 650 tot 2500W, profielprojektor van 1000W, effekt-projektoren van 150 tot 1000W, PAR projektor van 1000W, halogeen voet- en bovenlichten van 200 tot 1000W (per element), lichtkleppen, statieven enz..

ARTICK : Lichtorgels van 12 tot 60 kanalen
Dimmerpacks van 6 en 12 kanalen

IANERO : negers, clamps, statieven, enz...

OSRAM : projektielampen

THORN : projektielampen

Indien U graag inlichtingen ontvangt hieromtrent, kunt U steeds telefonisch kontakt opnemen met Raymond JANSSENS (binnenpost 50) ofwel met Dirk VAN den BROECK (02/582.25.56) na 20u.

Met de meeste hoogachting,

Dirk VAN den BROECK	R. JANSSENS	F. MASSON
Vertegenwoordiger	Direkteur	Afgevaardigde-beheerder.

Leitz WETZLAR

Onze prijzen zijn zonder verbintenis en op elk moment wijzigbaar, dit in funktie van de fabriekstarieven, rechten, invoertaksen en wisselkoersen. - Er wordt verondersteld dat onze algemene verkoopsvoorwaarden, overhandigd op gewone aanvraag, a priori gekend en aanvaard zijn.

MTM 17283

S.A. MASSON-DRAGUET N.V.

AFDELING LIGHTING

INDUSTRIEPARK 22
1430 WAUTERSBRAKEL
TEL. : 02/366.17.20 BINNENPOST 50 (R. JANSSENS)
TELEX : DRAMAG 23074

SELECTION PRECISION

OSRAM

Beating the sun at its game

OSRAM METALLOGEN® Lampen HMI

HMI 200 W	HMI 575 W	HMI 1200 W	HMI 2500 W	HMI 4000 W

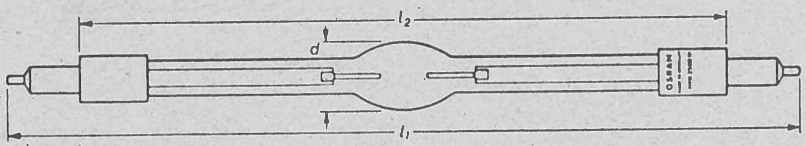

HMI 2500 W

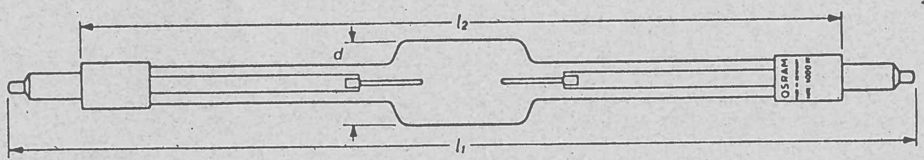

HMI 4000 W

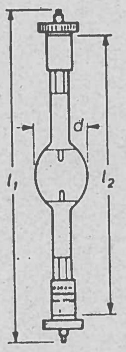

HMI 575 W

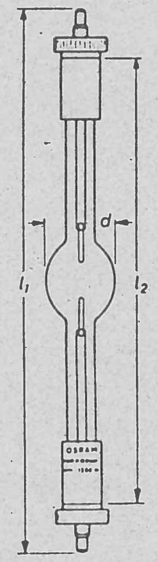

HMI 1200 W

THORN

CP60 (Narrow Spot)
CP61 (Spot)
CP62 (Flood)

220 Volts 1000 Watts

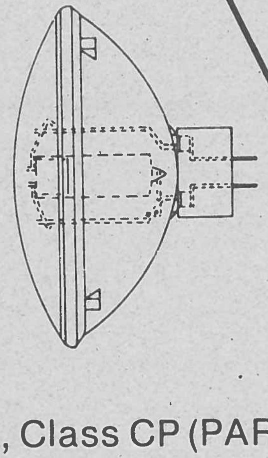

Photographic lamps, Class CP (PAR 64)

1000 W Compact Source Discharge Lamp

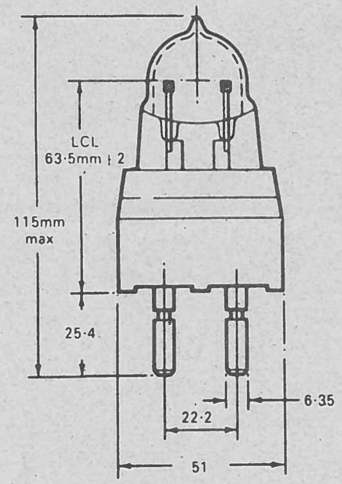

CSI CID